

Dopis iz Gorice.

Goriške modroslovne šole so s 3 novimi stolicami obogatene. Na prošnjo tukajšne kmetijske družbe so namreč Cesar privolili, da se bode, kakor pri družih šolah tega reda, tudi tukej naravoslovstvo in kmetijstvo razlagalo, *) — in slave ter hvale vredno perzadetje visokočastitiga gospoda prošta barona Kodellita, vodja sedme in osme šole, učilnici za slovenski in laški jezik napraviti, je tudi srečno oveljalo. Učila se bo slovenščina v 2 létih, in sicer v prvem po 3 ure v tednu z večim obziram na gramatikalno pravilnost, v drugim pa po 2 uri, bolj gledé na prosto skladanje slovenskih sestavkov in na slovensko (slovansko?) pismenost ali literaturo. — Učitelju je odločena plača ali práv za práv poveršek od 300 gold.

Do stanovitne izvolitve učitelja po konkurzu je slovenska šola gospodu Premrovu, profesorju latinskih šol, rojenimu Krajncu vedre glave izročena, in se bode ob novim létu začela. Bogoslovci tukajšne duhovšnice pa se bodo tudi létas ilirskiga jezika pod zadovoljnim vodstvom za slovanstvo gorečiga gosp. Pelhana vadili.

Pristavim še serčno željo in vošilo, da bi slovenski učenci z nar večji marljivostjo svojo hvaležnost milostljivimu vladarstvu skazali, ki jim v novi napravilepo priložnost ponudi, da se bojo svojiga materniga jezika popolnoma naučili; in sklenem z radostnim upam, da se bo v ilirskim primorji, kjer je zdaj po deželi veliko učilnic pametno osnovanih, in kjer se povsod, zlasti pa med duhovščino, ljubezen do materniga jezika če dalje bolj vnema, dvojnustranskemu zajedanju in gerdenju lepiga jezika slovenskiga, ako Bog da, sčasama v okom prišlo.

Cigale.

Domače prigodbe.

4. in 17. grudna je v Gornjim Logu oginj pokončal 2 hiši, žitnico in sadno sušilnico; k sreči so vse te pohištva pri Graški družbi sv. Florijana zavarovane.

18. grudna ste v Polhovim Gradcu pogorele 2 kajži, en mlin in pa 2 žagi, pa le pridnim pomočnikom in umnimu gasilnimu vodstvu tukajšne duhovšine in grajšine se je zahvaliti, da oginj ni delj segel in da ni cele vasi pokončal. Vse poslopja, razun ene kajže, so pri Graški družbi zavarovane.

Gariboldi,

Šiškarjem pa tudi drugim kmetam v pomislik!

„Pač bi bilo práv“ — sim rekel danes zjutrej k nekterim svojih sosedov, ki so iz Šiške v Ljubljano gredé z menoj vred sneg do koléna gazili — „de bi, kadar kaj več snega pade, vsaka hiša eniga človeka z lopato poslala, da bi se saj stéza za ljudi, ki iz Šiške v Ljubljano, in iz Ljubljane v Šiško gredó, napravila, da ne bo treba našim ženskam, ki vsak dan mléko na glavi v mesto nosijo, takó težavno hoditi in clo padati in mléko, namesti ga prodati, po snegu zlivati. Kaj ne, sosedje! de ste mojih misel, da bi bilo práv, če bi zavoljo tega se vsi skupej vzeli in tó storili, kar bi nobenimu težko ne stalo, vunder pa vsakimu v prid bilo?“ — „E, kaj bomo mi zató skerbili, nam bo že gospóska ukazala, če bo treba“ — mi eden izmed njih odgovorí, vsi drugi so pa molčali in po snegu naprej kobacali. — „Kaj zlodja vunder! de vas mora zmirej gospóska k temu priganjati, kar je k va-

*) Presvitli Cesar so že po sklepu od 24. listopada gosp. Dr. Benedikta Kopeckita učenika teh vednost izvolili. Vredništvo.

šimu lastnimu pridu“ — sim jim togôten odgovoril — „gospóska ima več opravkov, in ne more berž povsod biti. Ali nas nima sram biti, da nas mora gospóska kakor neumno živino k temu siliti in priganjati, kar je nam dobro in koristno?“ — „Saj to imate pa práv“ — so nekteri bolj umni izmed njih odgovorili; ali kaj je pomagalo? — nobeden se ni snega lotil in vsi čakajo, da jim bo gospóska to delo ukazala. *)

F. Kovač, iz Šiške 29. grudna.

Černe bukve.

Ko sim bral v Novicah, da so černe bukve v Ljubljani pripravljene za take, ki živino brez usmiljenja mučijo ali martrajo, zapišite — prosim — tudi tiste divjake in brezdušneže v G — v Istrii va-nje, ki so pred nekaj časam hudobijo dopernesli, da je grôza. Napili so se namreč nekteri gerdúni, ktere ne morem drugači kot tolovaje imenovati, in vsi pijani niso vedli, kaj de bi iz prevzetnosti počenjali. Bilo je po nôči. Našli so tovaríco (oslíco) pred mestam, jo vso s slamo ovijejo in zažgó. Uboga živina se valja po tléh, rijôve na vso moč — pa nič ne pomaga, dokler vsa sožgana po velicih mukah ne pogíne! — Ali ni to strašna hudobija! Gospodár je imel škodo; nevarnost je bila, da bi se ne vžgala kerma, ki je bila blizo zložena; uboga žival je grozne bolečine terpela — in vse to le zavoljo tega, da so se poživinjenci pijanci smejali! Lejte, kaj učini pijanstvo!

A. Z.

Vesela novica.

Presvitli Cesar Ferdinand so po prečastnim sklepu od 19. grudna visokorodniga gospoda grofa Leopolda Welsersheima, ki so dozdej c. k. dvorni svetovavec zgorno - avstrijskiga poglavarstva v Lincu bili, poglavarja krajnske in koroške dežele in ob enim tudi Svojiga skrivniga posvétnika z naslovam „ex-celencija“ izvolili. — Novo izvoljeni deželni poglavar so krajnski in koroški deželi že od tistihmal, ko so v Ljubljani poglavarski svetovavec in v Celjovcu kresijski poglavar bili, vedno v ljubim spominu ostali.

*) Zadnji dan grudna je gospóska Ljubljanske okolice to storiti ukazala, kar bi bil nasproti vsak hišni gospodar tudi brez povêlja lahko storil, sebi in svojim sosedam v prid, Vredništvo.

Današnjimu listu je pridjana pesmica od „življenja“, ktero častitljivi gosp. fajmošter Uršič iz Kamne Gorice prejemnikom Novic za novo léto podarijo. Gosp. Greg. Rihar so napev zložili.

Žitni kup. (Srednja cena).	V Ljubljani		V Krajnji	
	31. Grudna.		27. Grudna.	
	gold.	kr.	gold.	kr.
1 mernik Pšenice domače....	—	—	2	42
1 > > banaške...	2	45	2	41
1 > Turšice.....	—	—	1	51
1 > Soršice.....	2	20	2	23
1 > Rêži.....	1	33	2	8
1 > Ječmena.....	1	42	1	40
1 > Prosa.....	1	31	1	50
1 > Ajde.....	1	30	1	30
1 > Ovsa.....	1	2	—	58

Cena prešičev na somnji v Krajnji:
Prešiči po 8 in pol, 7 in pol, in 6 in pol kraje. funt. —
Spêh po 22, 23 in 24 gold. cênt.